

A XV-a Conferință internațională – multidisciplinară
„Profesorul Dorin Pavel – fondatorul hidroenergeticii românești”
SEBEȘ, 2015

PROF. DR. CONSTANTIN CIUTACU - "CLASA POLITICĂ ESTE TERMINATORUL ROMÂNIEI MODERNE"

Ion Longin POPESCU

1989-2014, un sfert de veac de corupție și jaf

Am trăit, ca într-un vis, un sfert de secol de speranțe neîmplinite. Când s-au dus anii? Suntem mai săraci și un pic mai bătrâni... Statul este bolnav, iar economia, câtă a mai rămas, este din nou în recesiune; firmele dau faliment cu miile, pe semestru, investițiile scad vertiginos, capitalismul autohton are, cum se spune într-un film, o "rețetă secretă", originală, dar pierzătoare, la fel ca democrația. România nu este, cum ne-am fi așteptat, "tigrul" economic al Europei Centrale și de Est. Cine ne-a pus bețe în roate? Nu căutați răspunsuri pe Google. Cauza e aici, la noi, în perfidia cu care ne-au dirijat politicienii români. Niciodată, în istorie, clasa politică românească n-a fost mai ruptă de popor și mai puțin iubitoare de țară. Un fost ministru secretar de stat, neimplicat politic, actualmente director la Institutul de Economie al Academiei Române, Constantin CIUTACU, are curajul să pună degetul pe multe dintre rănilile care ne dor de 25 de ani.

"În 1989, infrastructura industrială situa România în primele 10 țări din Europa"

- Mulți au uitat, alții n-au știut niciodată... Cum stătea România, din punctul de vedere al integrării economice cu țările dezvoltate, în 1989?

- În 1989, infrastructura industrială situa România în primele 10 țări din Europa. Există platforma Pipera, creată de francezi, unde se construiau calculatoare; autocamioanele și autobuzele fabricate la Brașov și București erau patente germane; avioanele Rombac erau cumpărate de la englezi; locomotivele de la Electroputere Craiova erau patent elvețian; la Reșița se fabricau motoare de vapoare după licența Renk din Germania; Centrala nucleară de la Cernavodă provenea din Canada. Putem spune, și nu suntem nostalgici, că începusem să ne integrăm acceptabil cu economiile mari ale lumii. România era a treia țară din lume, după SUA și Japonia, care fabrica anvelope gigant, pentru autobasculante de peste 110 tone. Doar două țări din lume făceau șuruburi cu bile: România și Japonia. Acestea se foloseau în industria nucleară și aerospațială.

- În 1990, Petre Roman a afirmat că industria românească era un "morman de fier vechi". Ce am avut și ce am pierdut în ultimii 25 de ani, domnule ministru?

- A fost cea mai nefericită declarație de politician de după 1989, care ne urmărește până azi. Referindu-se la industrie, că e de dat la fier vechi, fostul prim ministru dorea să spună lumii că întreaga economie a României comuniste nu merita doi bani. Ale cui interese le-a servit această etichetă? Ca să combatem această viziune, cităm date statistice la întâmplare, din diferite domenii: România producea 14 milioane de tone de oțel în 1985; azi, doar 3 milioane; producea 400.000 tone de aluminiu în anul 2000, o prelungire surprinzătoare a succesului din timpul dictaturii; azi, produce pe jumătate. Eram recunoscuți ca buni constructori de motoare electrice și produceam, în 1980, 19 milioane de kilowați, față de 700.000 kilowați, cât producem în prezent; ieșeau pe poarta fabricilor 1.600 de excavatoare, în 1980; niciunul azi. Ieșeau 71.000 de tractoare; niciunul azi (am construit fabrici de tractoare în Egipt și Iran, care funcționează și acum, în timp ce în România au murit). Fabricam 600 de vagoane de pasageri pe an, în 1984; azi, niciunul. Cât despre vagoanele de marfă, construim 14.000 de bucăți pe an; azi, abia 800 (cel puțin 100.000 vagoane de marfă au fost tăiate și vândute la fier vechi în ultimii ani). În fine, produceam 144 de nave de tonaje diferite; azi, după cum se știe, nu mai producem niciuna. Sticlăria e prăbușită. Săpunul a dispărut. De altfel, potrivit statisticii oficiale, după anul 2000, au fost exportate 50 de milioane de tone de "fier vechi", "deșeuri" de cupru, aluminiu și alte neferoase, în valoare de peste 10 miliarde de euro! Am exportat lemn

brut, în valoare de peste 8 miliarde de euro, și alte produse brute (cereale, fructe, animale vii etc.) în valoare de alte 5 miliarde de euro! Prelucrarea acestora în România ar fi însemnat crearea a milioane de locuri de muncă!

"Practic, întreaga economie națională a fost oferită pe tavă, fără nicio logică"

- Amețitoare cifre... Cum stau lucrurile în domeniul petrolului?

- Iată situația la zi, în domeniul petrolului: România producea 13 milioane de tone de petrol în 1970, și numai... 6 milioane azi. Suspect. Cineva nu raportează corect. Nu am nicio încredere în această cifră, atât timp cât nu știu dacă toate sondele au contoar. Au contoar, domnilor? Trebuie să plătească redevențe la tona de țiței brut, dar dacă scoți 8-10 milioane de tone și raportezi numai 6? Cu cât păgubești statul? Petrolul se scoate mult și se rafinează în alte țări. De aici, deduceți consecințele. Înainte de 1989, produceam 8,5 milioane de tone de motorină, și mai producem doar 2 milioane; produceam 10 milioane de tone de păcură. Nu mai producem nimic. Produceam 500.000 de tone de uleiuri minerale, azi, nimic. Pe de altă parte, ați observat că nici distribuția gazelor nu mai este a noastră. Cine măsoară producția? Cine măsoară distribuția?

- După 1990, s-a schimbat peisajul industrial. S-a creat o falie între marea și mica industrie. De ce s-a întâmplat acest fenomen?

- Au venit "sfaturi" de la competitorii noștri europeni: faceți IMM-uri, întreprinderi mici și mijlocii, dați afară muncitorii din marile uzine, închideți mamuții industriali, produceți kit-uri, componente, nu produse integrale, faceți cabluri, radiatoare, sisteme de frânare și anvelope, nu locomotive și tractoare. Parcă intenționat, nu a existat o viziune politică de dezvoltare, ci doar una pentru distrugere; guvernării și-au îndeplinit misiunea cu exces de zel. Nu mă poate convinge nimeni pe mine că nu a fost totul pe bază de program, o teorie a conspirației. UE a fost creată pe baza comunității economice a Cărbunelui și Oțelului. Deci, România nu putea să intre în grila europeană cu industria ei siderurgică, de 14 milioane tone de oțel. A trebuit lichidată, ca un "bonus" pentru admiterea în UE.

- Care au fost primele mari greșeli istorice ale politicianilor, în urma cărora s-a dat startul la jaful național?

- Prima a fost restituirea "părților sociale" - o privatizare pe bani adevărați, începută surprinzător de Ceaușescu. FSN-ul a restituit acești bani, pentru a cumpăra bunăvoința oamenilor, chiar cu banii lor! Această măsură anti-economică, din cauza căreia fabricile și uzinele au rămas fără capital lichid, a condus, de fapt, la excluderea cetățenilor de la un drept de proprietate plătit cu munca lor; a fost o re-naționalizare a unei părți a capitalului social, destinată ulterior și cedării controlului economiei către interese de grup, mai ales străine. A doua mare eroare a fost privatizarea "de masă", fără proceduri și fără reguli de protecție a acționarilor minoritari; viitoarele certificate de acționar au fost cumpărate pe nimic, de cei care știau ce va urma. Atunci s-a spus că se privatizează numai 30 % din capitalul societăților comerciale, lăsându-se de înțeles că vor mai primi și restul de 70 % în viitor, care viitor nu a sosit încă nici în anul 2014 ! S-a anunțat, totodată, că sectoarele strategice nu se vor privatiza. Dar au venit pe urmă FMI, Banca Mondială și societățile externe de consultanță, care au dictat, și guvernele au promovat controlul total, fără luptă și fără niciun câștig, asupra întregii economii. Practic, economia națională a fost oferită pe tavă, fără nicio logică și fără a se spune, cel puțin, că este cadou sau pradă de război, celor care, chipurile, au făcut lobby pentru integrarea României în Uniunea Europeană.

"Fiecare program de guvernare anunțat a fost, de fapt, un program de neguvernare"

- Vă rog să continuați descrierea peisajului economic românesc de azi, la 25 de ani de la răsturnarea "dictaturii de dezvoltare".

- A dispărut întreg sectorul industriei de textile, confecții, tricotate (filaturi, țesătorii, fabrici de stofă și postavuri, întreprinderi de pielărie și încălțăminte, toate concepute într-un sistem integrat); a fost închis sectorul agroalimentar (36 de fabrici de zahăr, fabricile de ulei, de preparate din carne, de lapte și produse lactate, zeci de fabrici de nutrețuri combinate etc.); nu mai există majoritatea fabricilor din industria lemnului și mobilei, din industria cimentului, a lacurilor și vopselelor, a medicamentelor, din sectorul construcțiilor de mașini, al exploatărilor miniere de feroase și neferoase, de cărbune etc.; s-au desființat întreprinderile agricole de stat și cele de mecanizare a agriculturii, stațiunile de cercetări agricole și, în general, marea majoritate a institutelor de cercetare-proiectare; au dispărut industria electronică, electrotehnică, de mecanică fină, optică, automatizări etc.

Baza națională de soiuri de plante și rase de animale a fost pulverizată. România nu mai are astăzi un pachet național de semințe, soiuri, hibridi, de culturi cerealiere, plante tehnice, legume etc. A fost distrus, aproape în totalitate, sistemul de irigații, construit prin îndatorarea dureroasă de la Banca Mondială, pentru a cărei plată românii au contribuit zeci de ani; au fost abandonate programele de combatere a eroziunii solului, de îndiguiri și desecări, dar și cele de irigații în curs (canalul Siret-Dunăre sau București-Dunăre). Întreaga economie națională a fost, pur și simplu, pulverizată și lăsată fără nicio logică structurală.

- Care sunt consecințele asupra populației, derivate din acest peisaj apocaliptic, desprins parcă dintr-un film S.F.?

- Treptat, România s-a transformat într-un paradis al multinaționalelor care controlează industria, agricultura, transporturile, construcțiile, comerțul, sectorul financiar-bancar etc. și care își promovează reglementări legale în interes propriu. Românii le-au rămas întreprinderile mici și mijlocii - de fapt, microîntreprinderile; dintre cele aproximativ 500.000 înregistrate, peste 200.000 nu au niciun angajat! Românii au astăzi libertatea să se ocupe de economia și afacerile de subzistență (avem și industrie de subzistență, nu doar agricultură!) și construcții și transporturi și alte servicii de subzistență, pretinzând că acționăm pentru dezvoltare inteligentă, inovativă și durabilă. Nimic nu este mai durabil decât subzistența, aceasta este strategia noastră națională, după ce am făcut praf marile companii. Brandul României este subzistența, atât în interiorul țării, cât și pe celelalte piețe ale muncii, unde lucrează cetățenii români. Nici după 25 de ani, clasa politică - veritabil detașament al legiunii străine, terminatorul României moderne, nu a realizat importanța unei reglementări prin care salariații să-și investească o parte din salariu în compania proprie. Întreaga economie putea fi salvată prin participarea financiară a salariaților, printr-o reglementare prin care salariile reinvestite să fie scutite de impozite și contribuții.

- A existat, în toți acești ani, un fir roșu care să lege cele 13 guverne ce s-au perindat pe la Palatul Victoria, de un proiect minimal, coerent, de dezvoltare?

- Firește că nu a existat! Zi de zi, guvernele și clasa politică s-au ocupat numai de protejarea așa-zișilor investitori strategici, prin

scutirea de impozit pentru profitul reinvestit, și nu de promovarea facilităților destinate salariilor reinvestite. Investitorii nu ar fi trebuit să primească niciun sprijin în România, pentru a-i plăti pe angajații români cu salariul minim sau pentru a-i angaja la negru, din rațiuni de competitivitate. "Veniți în România, că vă garantăm sclavia pe bani puțini și vă menținem competitivitatea!". Acesta a fost, în esență, programul de guvernare al ultimilor 25 de ani. De altfel, se poate spune că fiecare program de guvernare anunțat a fost un program de neguvernare.

- *Care sunt predicțiile dvs. pentru următorii 25 de ani din viața economică a României?*

- Dacă și în următoarele două decenii și jumătate guvernul nu va putea să cumpere, din bani proprii, de 1 milion de lei, piramidon, vaccinuri sau aspirină din producția internă, fără avizul FMI sau al Comisiei Europene, România poate să dispară din peisajul statelor din Europa, rămânând un simplu indicator geografic.

Articol reprodus din revista Formula AS, Anul 2014, Numărul 1139, Spectator

Prof. dr. CONSTANTIN CIUTACU - "Clasa politică este terminatorul României moderne", de Ion Longin Popescu

Ion Longin Popescu, redactor principal la Formula AS, dedicat interviului și luptei pentru protecția mediului. Născut în comuna Bărbătești, județul Gorj, la data de 6 februarie 1949, urmează cursurile Facultății de Litere din București între anii 1968-1972. Ziaristul Ion Longin Popescu nu a ezitat să taxeze, în paginile Formulei As, număr de număr, din 2002 până în prezent, ilegalitățile comise de compania canadiană

Gold Corporation în complicitate cu autoritățile române care vor să distrugă locuri unice în Europa pentru îmbogățirea unei firme străine, adunând peste 2000 de file despre Roșia Montană. La 2 aprilie 2004, de Ziua Academiei Române, a primit **Diploma Distincția Culturală** „pentru modul excepțional în care a apărut poziția Academiei Române în problema Roșia Montană”.

Prof. dr. **Constantin CIUTACU** (născut la 3 iunie 1946). Absolvent al Academiei de Studii Economice, București, Doctor în economie, Fundamentarea economico-matematică a planurilor de producție în agricultură. Fost secretar de stat, director la Institutul de Economie al Academiei Române. Coordonator al activității științifice și de doctorat pentru cele 12 institute, centre de cercetare și Centrul de Informare și Documentare Economică, Cercetare economică academică, fundamentală și avansată.

* * *

Articol publicat în Făclia – rubrica Eveniment, interviu, din 29 aprilie 2013, 6:00 am: **"Experiența celui mai longeviv director general"**. Iată unul din multele răspunsuri.

Liviu Turdean: "România a avut multe întreprinderi industriale care mergeau foarte bine, iar industria românească a avut un mare aport la bugetul statului. De ce astăzi, întreprinderile românești au dispărut aproape toate? În județul Cluj, au fost până în 1990 peste 60 întreprinderi bune și, în prezent, aproape toate au dispărut. Cred că și la nivel național situația este la fel. Mă întreb: oare nu s-a greșit cu privatizarea industriei? Cum întreprinderea noastră a reușit să reziste, iar majoritatea întreprinderilor industriale au dispărut? Este foarte necesar să reclădim o nouă industrie românească. Avem resurse materiale și umane suficiente. E păcat și îmi pare foarte rău de situația de azi a industriei noastre".

În 1967, când Liviu Turdean a preluat conducerea întreprinderii „Flacăra” (actuala „Farmec”), industria de cosmetică din România era încă în faza de pionierat. După 48 de ani, plăpânda fabrică din Cluj-Napoca a devenit un brand național, cu capital integral românesc, care a reușit să-și facă remarcată prezența și pe piețele extrem de competitive din Vest.

În ediția tipărită a Ziarului Financiar din data de 12.01.2009, Cristina Stoian publica: Liviu Turdean (74 de ani), președintele și directorul

general al producătorului de cosmetice Farmec Cluj Napoca s-a retras de la conducerea companiei după o activitate de 40 de ani, lăsând locul Mihaelei Turdean, care până în momentul de față a fost membru al Consiliului de Administrație al companiei.

"Am considerat să mă retrag din funcție și să mă dedic vieții personale. Din 43 de ani ca director, aproape 41 de ani am fost director coordonator sau director general la Farmec, reușind să transform o instituție mică cu 40 de salariați, într-o companie solidă cu peste 600 de angajați și un portofoliu de peste 400 de produse", a declarat Liviu Turdean.

Farmec a încheiat anul 2008 cu o cifră de afaceri de 90 de milioane de lei (24,4 mil. euro), în creștere cu 22 % față de 2007, comenzile la export fiind unul dintre principalii factori care au contribuit la evoluția afacerii. Produsele Farmec ajung în Ungaria, Polonia, Anglia, Danemarca sau Germania, dar și în Statele Unite, Japonia, Thailanda și Canada. Printre competitorii companiei clujene la nivel local se numără Procter&Gamble, Unilever, Avon sau Oriflame, dar și producători cum ar fi Ivatherm, Gerocossen sau Gerovital Cosmetics.

Compania clujeană face parte dintr-un holding compus din patru entități: Farmec, Farmec Plast (segmentul care se ocupă de ambalaje), Mecanica Farmec (ce asigură întreținerea utilajelor) și Complexul de Alimentație Publică Farmec (acesta cuprinde două restaurante, două terase în aer liber, un magazin și două terenuri moderne de mini-fotbal dotate cu gazon artificial și nocturna).

Privatizată integral în 1995 prin metoda MEBO, Farmec are peste 1.000 de angajați care constituie, de altfel, acționariatul companiei.

Cum de se poate și așa ?!